

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
8/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. január 26.

A C-422/19. és C-423/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Johannes Dietrich és Norbert Häring kontra Hessischer Rundfunk

Az euróövezet valamely tagállama arra kötelezheti közigazgatási szerveit, hogy fogadják el a készpénzzel történő fizetéseket, de közérdeken alapuló okból korlátozhatja is e fizetési lehetőséget

Az ilyen korlátozás különösen akkor igazolható, ha a készpénzfizetés a fizetésre kötelezettek nagyon magas száma miatt észszerűtlen költséget okozhat a közigazgatás számára

Két német állampolgár, akik Hessen tartományban (Németország) műsorszolgáltatási hozzájárulás fizetésére kötelesek, feljánlották a Hessischer Rundfunk (Hesseni műsorszolgáltató szervezet) számára, hogy készpénzzel fizetik meg e hozzájárulást. A Hessischer Rundfunk a műsorszolgáltatási hozzájárulás fizetésével kapcsolatos eljárásról szóló szabályzatára hivatkozva, amely kizárja az említett hozzájárulás készpénzben történő megfizetésének bármely lehetőségét,¹ elutasította az ajánlatukat és fizetési felszólításokat küldött számukra.

A két német állampolgár keresetet nyújtott be e fizetési felszólításokkal szemben, és a jogvita a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) elé került. E bíróság megállapította, hogy azon lehetőség kizárása, hogy a műsorszolgáltatási hozzájárulást euróban denominált bankjegyekkel fizessék meg, amely kizárást a Hessischer Rundfunk fizetési eljárásról szóló szabályzata tartalmazza, sérti a szövetségi jog magasabb rendű rendelkezését, amely előírja, hogy az euróban denominált bankjegyek korlátlan törvényes fizetőeszköznek minősülnek.²

Ugyanakkor a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság), mivel kétségei merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a szövetségi jog e rendelkezése összeegyeztethető-e az Uniónak a monetáris politika területén az európenznemű tagállamok tekintetében fennálló kizárólagos hatáskörével, előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordult. E bíróság azt is felvetette, hogy az euróban denominált bankjegyek törvényes fizetőeszközi minősége megtiltja-e a tagállamok közjogi jogalanyainak, hogy – mint Hessen tartományban a műsorszolgáltatási hozzájárulás fizetése esetén történt – kizárják annak lehetőségét, hogy készpénzben lehessen teljesíteni a hatóságok által előírt valamely fizetési kötelezettséget.

A nagytanácsban eljáró Bíróság úgy ítéli meg, hogy az a tagállam, amelynek pénzneme az euró, a közigazgatásának megszervezése keretében elfogadhat olyan intézkedést, amely ez utóbbit arra kötelezi, hogy készpénzfizetéseket fogadjon el, vagy – közérdeken alapuló okból és bizonyos feltételek mellett – bevezetheti az e kötelezettségtől való eltérést.

A Bíróság álláspontja

¹ A 2012. december 5-i Sitzung des Hessischen Rundfunks über das Verfahren zur Leistung der Rundfunkbeiträge (Hessen tartomány közjogi műsorszolgáltatójának a műsorszolgáltatási hozzájárulás fizetésével kapcsolatos eljárásról szóló szabályzata) 10. §-ának (2) bekezdése.

² A 2013. július 4-i törvénnyel (BGBl. 2013. I, 1981. o.) módosított Gesetz über die Deutsche Bundesbank (a német központi bankról szóló törvény) 1992. október 22-én közzétett szövegváltozata (BGBl. 1992. I, 1782. o.) 14. §-a (1) bekezdésének második mondata.

Először is a Bíróság értelmezi a „monetáris politika” fogalmát, amely területen az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik azon tagállamok tekintetében, amelyek pénzneme az euró.³

Mindenekelőtt a Bíróság pontosítja, hogy e fogalom nem korlátozódik annak operatív végrehajtására, hanem olyan normatív vetületet is magában foglal, amely az euró mint közös pénz jogállásának biztosítására irányul. Ezt követően megjegyzi, hogy a kizárólag az Európai Központi Bank és a nemzeti központi bankok által kibocsátott, euróban denominált bankjegyeknek biztosított „törvényes fizetőeszköz” minőség⁴ szentesíti e bankjegyek hivatalos jellegét az euróövezetben, kizárva azt, hogy más bankjegyek is e jelleggel rendelkezzenek. E tekintetben hozzáteszi, hogy a valamely pénzegységben denominált fizetőeszköz esetében a „törvényes fizetőeszköz” fogalom azt jelenti, hogy ezt a fizetési eszközt általában nem lehet elutasítani az ugyanazon pénzegységben kifejezett tartozás kiegyenlítése során. Végül a Bíróság hangsúlyozza, hogy az a tény, hogy az uniós jogalkotó megállapíthatja az euró közös pénzként történő alkalmazásához szükséges intézkedéseket,⁵ azt a követelményt tükrözi, amely szerint egységes elveket kell megállapítani valamennyi olyan tagállam tekintetében, amelynek pénzneme az euró, és hozzájárul az Unió monetáris politikája elsődleges céljának, az árstabilitás fenntartására irányuló célnak a megvalósításához.

Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy kizárólag az Unió rendelkezik hatáskörrel az euróban denominált bankjegyek tekintetében elismert törvényes fizetőeszköz minőség meghatározására. E tekintetben emlékeztet arra, hogy amikor az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik, a tagállamok még azon körülmény esetén sem fogadhatnak el vagy tarthatnak hatályban olyan rendelkezést, amely e hatáskörbe tartozik, ha az Unió nem gyakorolta volna kizárólagos hatáskörét.

Mindemellett a Bíróság megállapítja, hogy az euróban denominált bankjegyek törvényes fizetőeszköz minőségének elismeréséhez vagy hatékony érvényesülésének megőrzéséhez nem szükséges, hogy e bankjegyek fizetőeszközkénti elfogadásának abszolút kötelezettségét írják elő. Az sem szükséges, hogy az Unió kimerítő és egységes módon határozza meg az e főszabály szerinti kötelezettség alóli kivételeket, amennyiben alapvetően lehetséges a készpénzzel történő fizetés.

Következésképpen a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy azok a tagállamok, amelyek pénzneme az euró, hatáskörrel rendelkeznek a fizetési kötelezettségek teljesítési módjainak szabályozására, amennyiben főszabály szerint lehetséges az e pénznemben denominált valutával történő készpénzfizetés. Így a tagállam elfogadhat olyan intézkedést, amely arra kötelezi a közigazgatási szerveit, hogy fogadják el az ilyen valutával teljesített készpénzfizetéseket.

Másodszor a Bíróság megállapítja, hogy az euróban denominált bankjegyek és pénzermék törvényes fizetőeszközi minősége főszabály szerint magában foglalja az azok elfogadására vonatkozó kötelezettséget. Mindazonáltal a Bíróság pontosítja, hogy e kötelezettséget a tagállamok főszabály szerint közérdeken alapuló okokból korlátozhatják azzal a feltétellel, hogy e korlátozások arányban állnak az elérni kívánt közérdekű céllal, ami többek között azt jelenti, hogy rendelkezésre állnak más törvényes eszközök a pénztartozások teljesítéséhez.

E tekintetben a Bíróság kimondja, hogy közérdek fűződik ahhoz, hogy a hatóságokkal szemben fennálló pénztartozásokat oly módon lehessen teljesíteni, amely számukra nem jár olyan észszerűtlen költséggel, amely megakadályozná őket abban, hogy alacsonyabb költséggel biztosítsák a nyújtott szolgáltatásokat. Így a hatóságok által előírt fizetési kötelezettség teljesítése biztosításának szükségességére alapított közérdekű ok igazolhatja a készpénzfizetések

³ Az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében, mivel az EUMSZ 2. cikk (1) bekezdése szerint e területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust.

⁴ Az euróban denominált bankjegyek törvényes fizetőeszközi minőségét az EUMSZ 128. cikk (1) bekezdésének harmadik mondata, a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló (4.) jegyzőkönyv (HL 2016. C. 202., 230. o.) 16. cikke első bekezdésének harmadik mondata, valamint az euró bevezetéséről szóló, 1998. május 3-i 974/98/EK tanácsi rendelet (HL 1998. L 139., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 111. o.) 10. cikkének második mondata rögzíti.

⁵ EUMSZ 133. cikk.

korlátozását, különösen akkor, ha nagyon magas azon fizetésre kötelezettek száma, akiktől a követelést be kell szedni.

Mindazonáltal a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) feladata annak vizsgálata, hogy az ilyen korlátozás arányos-e a műszolgáltatási hozzájárulás hatékony beszedésére irányuló célkitűzéssel, különösen arra tekintettel, hogy lehetséges, hogy az alternatív törvényes fizetési eszközök nem könnyen hozzáférhetők a hozzájárulás fizetésére kötelezett valamennyi személy számára.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106